

رای هواداران احمدی نژاد پس از حذف مشائی کجا می رود؟

فرج سرکوهی

17:14, 25-05-2013

رد صلاحیت هاشمی رفسنجانی به معنای حذف شعارها و برنامه های او از رقابت های انتخاباتی و عرصه سیاسی ایران نبوده و لایه های رای دهنده به او نیز از حضور نامزد مطلوب خود در انتخابات محروم نشدند.

اما با محروم شدن آقای اسفندیار رحیم مشائی از حضور در این رقابت ها یکی از برنامه های مطرح در جامعه از صحنه انتخابات ریاست جمهوری حذف شد و لایه های رای دهنده به این برنامه ها نیز از حضور نمایندگان و نامزدان خود در عرصه انتخابات محروم شدند.

با حذف رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، حسن روحانی، که از حمایت آشکار آقای هاشمی نیز برخوردار است، بخش مهمی از برنامه های او را در رقابت های انتخاباتی مطرح خواهد کرد هر چند آقای روحانی از شهرت، نفوذ، رای آوری، سابقه و امکانات سیاسی و ارتباطی هاشمی رفسنجانی برخوردار نبوده و حتی اگر پیروز شود توانایی، امکانات، قدرت و اختیارات او را نخواهد داشت.

لایه هائی از جامعه که به آقای رفسنجانی رای می دادند نیز در ترکیب ۸ نفره منتخب شورای نگهبان، تجزیه شده و در دور اول بخشی به روحانی، بخشی به قالیباف، بخشی به عارف رای داده و بخشی در انتخابات شرکت نخواهد کرد.

اما با حذف اسفندیار رحیم مشائی شعارها، برنامه ها و گفتمان آقای احمدی نژاد، که آقای مشائی خود را ادامه دهنده آن معرفی می کرد، از صحنه رقابت ها حذف شده و هیچ یک از نامزده های ۸ گانه منتخب شورای نگهبان، این برنامه ها و شعارها را در کلیت خود نمایندگی نمی کنند.

حذف مشائی یا حذف بخشی مهمی از جامعه

حذف نامزد انتخابات اما به معنای حذف نیازها و خواست های لایه های مهمی از جامعه نیست.

لایه هائی از جامعه که از سر انتخاب آگاهانه و آزادانه یا به دلیل فریب خوردگی و غیبت آلترناتیوها و نمایندگان واقعی، برنامه ها و شعارهای آقای احمدی نژاد را به نیازها و خواست ها خود نزدیک دیده یا در غیبت برنامه واقعی و اصیل خود به ناچار به مشابه پوپولیستی آن پناه برده بودند، با حذف این برنامه ها و شعارها، از داشتن نامزدی نزدیک به فرهنگ، خواست ها و نیازهای خود در مبارزات انتخاباتی خرداد ماه محروم شدند.

بخش هائی از این لایه ها به سعید جلیلی رای خواهند داد و شماری به نامزدهای دیگر اما حذف این شعارها و برنامه ها از رقابت های درون حکومتی جمهوری اسلامی می تواند نگاه لایه های نیازمند به این شعارها و برنامه ها را به نیروهای بیرون از حکومت و بیرون از جناح های حکومتی مجاز، جلب کند.

این لایه ها در دو بار تبلیغات انتخاباتی احمدی نژاد به بخش هائی از خواست های خود واقف شده و در غیبت این تبلیغات و به ضرورت موقعیت اقتصادی و اجتماعی خود در ترکیب جامعه، به احتمال جست و جو برای یافتن یا خلق نمایندگان واقعی یا غیر واقعی خود را در عرصه هائی بیرون از تبلیغات انتخاباتی جناح های حکومتی آغاز خواهند کرد.

زبان بسیجی یا زبان پوپولیستی

آقای جلیلی ابعادی از برنامه ها و شعارهای احمدی نژاد را در زمینه سیاست اتمی و خارجی نمایندگی می کند اما از ارائه مردم پسند وجه داخلی این برنامه ها و شعارها، که گره گاه اصلی جذابیت آن ها برای لایه های مهمی از جامعه بود، ناتوان است.

آقای احمدی نژاد در عرصه بین المللی سیاست مصوب رهبر را در زمینه ادامه غنی سازی تا مرحله «توانائی ساخت» بمب اتمی و البته نه ساخت آن، مخالفت با صلح خاورمیانه و حمایت از حزب الله لبنان و حماس اجرا می کرد. این وجه از سیاست های او در شعار «مقاومت» آقای جلیلی نیز می توان دید.

اما آراء آقای احمدی نژاد در دو بار پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری بر شعارهائی چون توزیع عادلانه درآمدهای نفتی، افزایش سهم لایه های فقیر، کم درآمد، میانه و حاشیه نشین از درآمدهای نفتی با واسطه یارانه های نقدی و مبارزه با قدرتمندان فاسد به صندوق ها ریخته شد.

مقاومت آشکار آقای احمدی نژاد در برابر دخالت رهبر، مراجع تقلید، روحانیون با نفوذ و سپاه پاسداران در حوزه اختیارات ریاست جمهوری و مخالفت بارها بیان شده او با برخورد روحانیت محافظه کار سنتی در زمینه های فرهنگی و اجتماعی - از جمله مساله حضور زنان در برخی عرصه های جامعه یا مدارا در زمینه سانسور و حجاب - نیز حمایت لایه هائی از جامعه را به سود او برانگیخت.

آقای جلیلی در عرصه های اجتماعی و فرهنگی به برخورد روحانیت سنتی محافظه کار گرایش دارد و از حمایت از «مستضعفین و ضعفا» و «ادامه پرداخت یارانه های نقدی» سخن می گوید اما تاکنون برنامه هائی روشن در زمینه های اقتصادی ارائه نداده است.

او شعارهای مبتنی بر عدالت اجتماعی خود را نیز نه در زبان پوپولیستی متناسب با این شعارها در جمهوری اسلامی که در زبان شعارگونه بسیجی یعنی با زبانی بیان می کند که کارائی و جذابیت خود را پس از جنگ تا حد بالائی از دست داده است.

آقای احمدی نژاد در غیبت نیروهای اصیل چپ «چون کالای مشابه در غیبت اصل» مفاهیم برآمده از عدالت اجتماعی را در زبان و شعارهای پوپولیستی و عوام گرایانه فرموله و شعار مبارزه با فساد نهادینه قدرتمندان را با حمله به برخی قدرتمندان با ذکر نام، برای توده رای دهنده خود تشخص بخشید و عینی کرد.

او با مقاومت علنی در برابر رهبر و مخالفت آشکار با دخالت مراجع تقلید و سپاه در حوزه اختیارات خود نیز کوشید تا جدیت خود را در اجرای برنامه های خود به رای دهندگان اثبات کند.

آقای جلیلی با زبانی شعاری و بسیجی سخن می گوید اما شعارهای پوپولیستی، زبانی پوپولیستی و متناسب با خود می طلبد.

شعارهای پوپولیستی در زبان شعاری و بسیجی یا در زبان استدلالی و منطقی جذابیت خود را از دست داده و وجه عوام گرایانه خود را افشا می کنند.

واکنش های ممکن و ناممکن

انتظار آقای رفسنجانی برای برانگیخته شدن موج حمایت مراجع و روحانیون با نفوذ در حمایت از او برآورده نشد اما رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام هنوز از موقعیتی بالا در ساختار قدرت برخوردار و از شبکه ای نیرومند در بافت اجرائی، قانون گذاری و حوزه های دینی بهره مند است و با اعتراض نکردن به رای شورای نگهبان این موقعیت را حفظ و شاید مستحکم تر کند.

اما حذف رحیم مشائی از رقابت های انتخاباتی به معنای حذف تدریجی شبکه هواداران احمدی نژاد از بافت قدرت نیز هست.

رئیس جمهور در واکنش به حذف نامزد مطلوب خود هواداران خود و منشائی را به «صبر» دعوت کرد.

آقای مشائی نیز از «حضور داغ خود تا شب انتخابات» و از فرارسیدن «دوران رسوائی» مخالفان خود خبر داد اما آمادگی نیروهای انتظامی، وزارت اطلاعات، مجلس، سپاه و دیگر نهادهای قدرت برای مقابله با هرگونه واکنش در برابر رای شورای نگهبان چندان جدی، بیان شده و آشکار است که راه را بر هر واکنش اعتراضی بسته است.

یک پرسش بی جواب

در حالی که رد صلاحیت برگشت ناپذیر آقای مشائی حتمی و پیش بینی پذیر بود چرا آقای احمدی نژاد همه نیروی خود را برای حمایت از او سرمایه گذاری و بسیج کرد؟

در پاسخ به این پرسش هیچ تحلیل و برداشت روشن و مستدل و قابل بحثی ارائه نشده است اما با پیروزی هریک از ۸ نامزد منتخب شورای نگهبان، رئیس جمهوری تنفیذ خواهد شد که به دلایل گوناگون شخصی، سیاسی و آراء نه چندان بالا از همه روسای جمهور گذشته ضعیف تر و حرف شنوتر خواهد بود.

حذف رقابت روسای جمهور با رهبر شاید یکی از دلایل اصلی ترکیب کنونی شورای نگهبان است.

+++++

برچیده تبرستان از بی بی سی 25-5-2013

<http://www.bbc.co.uk/blogs/persian/viewpoints/2013/05/post-581.html>